

KLAGANDE

Jaktkritikerna, 802441-4370

MOTPART

Länsstyrelsen i Dalarnas län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Dalarnas läns beslut den 13 november 2020, dnr 218-18776-2020, se bilaga 1

SAKEN

Skyddsjakt efter varg i Borlänge kommun

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutade den 13 november 2020 om skyddsjakt efter en (1) varg inom visst angivet område i Borlänge kommun under perioden den 13 november till och med 29 november 2020. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Förvaltningsrätten har den 23 november 2020 i dom i mål nr 2339-20 avslagit ett överklagande av det beslutet.

Länsstyrelsen har den 24 november 2020 fattat beslut om att utöka det tillåtna jaktområdet. Övriga villkor i beslutet kvarstår.

PARTERNAS INSTÄLLNING

Jaktkritikerna överklagar beslutet från den 13 november 2020 och yrkar att det upphävs och inhiberas.

De anför i huvudsak följande. Beslutet uppfyller inte de högt ställda krav som ska vara uppfyllda för att jakt ska kunna tillåtas på en strikt skyddad art med stöd av de undantagsbestämmelser som finns i nationell lagstiftning och som ska tillämpas i ljuset av EU:s art- och habitatdirektiv. EU ställer rigorösa krav på skydds- och licensjaksbeslut och det är djuret, här vargen, som ska skyddas mot människan och inte tvärt om.

Jaktkritikerna instämmer inte i Länsstyrelsens bedömning att det inte finns risk för att skyddsjakter nationellt påverkar gynnsam bevarandestatus för vargen. Gynnsam bevarandestatus förutsätter en långsiktig livskraftig population. Den svenska vargstammen lider av inavelsdepression och populationsnivån är i fara (ca:300 st). Att tillförsäkra arten en plats i dess naturliga utbredningsområde är i dag en utopi. Var den än befinner sig så dödas den

genom skyddsjakt eller illegal jakt. Artdatabankens nyligen publicerade rödlista visar även att vargen nu är klassad till Starkt hotad. Med tanke på vargens genetiska bevarandestatus, kan länsstyrelsens bedömning inte anses vara proportionerlig.

Länsstyrelsen har bevisbördan för att förutsättningarna för skyddsjakt är uppfyllda. Myndigheten har inte vidtagit ”annan lämplig lösning”, Som vanligt tillgriper man i första hand dödliga och kortsiktiga problemlösningar mot våra rovdjur. Resurser måste finnas för att någon enda gång söva ner och sedan flytta de individer som har hamnat på fel plats. Här rör det sig kanske dessutom om oerfarna vargar, som även dom måste få chans att lära sig undvika människor och tamdjur. När en så ensidigt omfattande och stereotyp jakt medges minskar också hänsyn till den allmänhet som faktiskt är positiva till varg liksom till de tamdjursägare som accepterar rovdjur och som har skyddat sina djur.

Länsstyrelsen hänvisar till de handlingar som skickats in i mål 2339-20 och finner inte skäl att ändra sitt beslut.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Eftersom förvaltningsrätten tar upp målet till slutligt avgörande saknas anledning att pröva Jaktkritikernas yrkande om inhibition.

Förvaltningsrätten har tidigare i mål 2339-20 funnit att samtliga förutsättningar för att fatta beslut om skyddsjakt avseende en varg i det aktuella området är uppfyllda. Förvaltningsrätten finner inte att det med anledning av överklagan från Jaktkritikerna framkommit några omständigheter som medför anledning att nu göra en annan bedömning. Då samtliga förutsättningar för att fatta beslut om skyddsjakt avseende en (1) varg i det aktuella området är uppfyllda ska överklagandet avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

[REDACTED]

rådman

[REDACTED] har föredragit målet.

Beslut**1 (11)**

2020-11-13

Dnr: 218-18776-2020

Halla Jaktklubb

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅINKOM: 2020-11-16
MÅLNR: 2339-20
AKTBIL: 3FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅINKOM: 2020-11-26
MÅLNR: 2409-20
AKTBIL: 4

Delgivningskvitto

Beslut om skyddsjakt efter varg i Borlänge kommun**Beslut**

Länsstyrelsen beslutar att med stöd av 23 a § jaktförordningen (1987:905) att ge tillstånd till skyddsjakt efter en (1) varg i Borlänge kommun med nedan angivna villkor.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 15 a § jaktförordningen att alla typer av belysning får användas.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § i jaktförordningen att skyddsjakten får bedrivas från motorfordon.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 9 § jaktförordningen att skyddsjakt får ske hela dygnet.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § i jaktförordningen att jakten får ske på annans jaktområde.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas. Hur man överklagar, se bilaga 1.

Villkor för beslutet

Länsstyrelsen beslutar att nedan angivna villkor ska gälla för jakten enligt detta beslut. Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 respektive 44 §§ samma lag.

Djur som får fällas

Beslutet gäller en (1) varg som befinner sig i det beslutade jaktområdet, se bilaga 2.

Jaktperiod

Skyddsjakten är tillåten under perioden 13 november – 29 november 2020.

Eventuell förlängning av jakttiden sker efter särskilt beslut av länsstyrelsen.

Jaktområde

Skyddsjakten får endast bedrivas inom det område som framgår av bifogad karta, (bilaga 2). Om jaktförsök sker inom detaljplanelagt område ska jaktledaren inför varje jaktförsök söka ett muntligt skottlossningstillstånd av vakthavande polis vid Polisregion Bergslagen på telefon 114 14 (begär vakthavande på RLC), samt meddela vilka tider jakten ska bedrivas under dygnet. Jakt i skogen ska bara bedrivas om vargen spårats och följts från bebyggelsen.

Jakten får ske på annans jaktområde. Jaktledaren bör meddela berörda markägare och jakträttshavare att skyddsjakt kommer att bedrivas i området och när jaktförsök kommer att ske. Länsstyrelsen kan besluta om ändringar av jaktområdet om ny information inkommer.

Vem som får utföra jakten

Länsstyrelsen utser jaktledare till skyddsjakten. Jaktledaren utser ett jaktlag på max 20 personer. Personuppgifter på samtliga jaktdeltagare ska finnas hos jaktledaren och kunna uppvisas för Länsstyrelsen och polis vid tillsyn. Länsstyrelsens personal har rätt att avbryta jakten. Jaktledarens ansvar specificeras i bilaga 3.

Jaktmedel och metoder

Skyddsjakten får inte bedrivas på så sätt att djuret utsätts för onödigt lidande.

Skyddsjakten får bedrivas med hjälp av hund under förutsättning att hundarna är speciellt tränade för jakt efter rovdjur. Maximalt tre (3) hundar får släppas efter en och samma varg under ett och samma jakttillfälle. Hundarna bör ha likartat arbetssätt. GPS loggen från eventuella hundenheter (GPS sändare/mottagare) bör kunna uppvisas för Länsstyrelsens personal. Informationen är viktig vid uppföljning av eventuell skadeskjutning.

Endast kulpatroner klass 1 får användas vid skyddsjakten. De begränsningar i magasinkapacitet hos halvautomatiska kulvapen som anges i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) ska följas.

Alla typer av belysning får användas för att underlätta skyddsjakten. Jakt får ske dygnet runt.

Motordrivna fordon får användas för att spåra och genskjuta vargen under skyddsjakten. Undantaget om användning av motordrivna fordon ger inte rätt att från motordrivet fordon förfölja eller skjuta varg från fordon i rörelse.

Avlysning

Jakten avlyses när vargen fällts, har påskjutits, när jakttiden gått ut eller om Länsstyrelsens personal finner det nödvändigt av andra skäl. Jaktledaren ska omgående meddela jägarna att jakten avlyses.

Fälld eller påskjuten varg

Jaktledaren ska snarast och senast en timme efter att djuret fällts, eller påskjutits, anmäla detta till naturbevakare eller vilthandläggare vid naturvårdsenheten, Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Naturbevakare nås på telefonnummer som meddelats till jaktledaren. Vilthandläggarna nås under kontorstid på telefonnummer 010-225 00 00.

Den fällda vargen, samt skottplats/fallplats, ska uppvisas av skytten för Länsstyrelsens besiktningsman. Skytten ska även redogöra för jaktförloppet. Fälld varg får inte flyttas från platsen innan den besiktigats av länsstyrelsens besiktningsman.

Vargpälss får behållas av jakträttsinnehavaren om vargen fälls enligt villkoren till detta beslut enligt 10 § jaktlag (1987:259). Jakträttsinnehavaren ansvara själv för att vargen flås.

Fällt djur besiktas och omhändertas av länsstyrelsen. Flådd helkropp tas sedan till Statens Veterinärmedicinska anstalt för obduktion.

Efter avslutad skyddsjakt, oavsett utfall, ska sökanden inkomma till länsstyrelsen med en kortfattad skriftlig redogörelse för hur jakten bedrivits. Om djuret fällts ska koordinater för skottplats inkluderas. Redogörelsen ska ha inkommit senast två veckor efter djuret fällts.

Om djuret påskjutits men inte fällts ansvarar skytt och jaktledare för att eftersök genomförs.

Bakgrund

En ansökan om skyddsjakt efter en varg i Borlänge kommun inkom till Länsstyrelsen den 5 november 2020.

Bakgrunden till ansökningen är att en varg sedan augusti uppehållit sig i området runt Skräddarbacken, sydväst om Borlänge. Vargen har observerats vid flera tillfällen i och runt byarna i detta område. Vargen upplevs ha ett oskyggt beteende, vilket har orsakat oro hos byborna.

Den 3 november angreps en jakthund av varg och den sökande anger att jakt med hund i området påverkats negativt.

Ett antal katter uppges ha försvunnit i området de senaste månaderna. Den 8 november sågs vargen jaga en katt inne i en trädgård. Vid samma tillfälle tillkallades polis till platsen då observatören upplevde stor rädsla över att vargen befunnit sig så nära. Den 12 november sågs vargen springa ut från en tomt med en katt i munnen.

Länsstyrelsen har sedan början av oktober mottagit flera rapporter om synobservationer av varg på vägarna, runt husen och i trädgårdar i området. Vargen har vid minst tre tillfällen befunnit sig på ett avstånd närmare än 30 meter från människor. Den 12 november mötte skolbarn vid två olika tillfällen varg när dom var på väg till skolan. Vargen var vid det ena tillfället ca 10 meter från barnen. Den 6 november befann sig vargen ca 25 meter från en person som rastade sin hund.

Länsstyrelsens kännedom om varg i området

Området som vargen uppehåller sig i ligger i utkanten av det så kallade Tansenreviret. Enligt inventeringsresultatet från vintern 2019/2020 fanns det en familjegrupp i Tansenreviret. Utifrån inkomna uppgifter om synobservationer, så bedömer länsstyrelsen att det som förväntat fötts valpar i reviret även sommaren 2020.

Motivering till beslutet

Vid prövning om skyddsjakt gör Länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall. Bedömning görs utifrån skadornas omfattning, om det är upprepade skador, under hur lång tidsperiod som skadorna inträffat, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits och vilka möjligheter det finns att förebygga fortsatt skada samt möjlighet till annan lämplig lösning än skyddsjakt. Länsstyrelsen beaktar även vargarnas genetiska ursprung.

Skador och skadeförebyggande åtgärder

Vargen uppehåller sig inom ett tätbebyggt område där många människor och husdjur rör sig. Information till allmänheten om vargars beteende och hur man ska agera vid vargmöten är en viktig del i Länsstyrelsens arbete i att förebygga skador i sådana situationer.

De katter som har försvunnit i området samt angreppet på hund är inte möjliga att koppla till en viss vargindivid.

Annan lämplig lösning

Skrämsel som syftar till att avskräcka djur från att besöka en viss plats eller uppvisa ett önskat beteende har provats på flera olika arter, generellt tycks denna typ av skrämsel vara mindre effektiv på rovdjur än på annat vilt.

Metoder som testats i syfte att korrigera önskat beteende hos varg är olika typer av projektiler som orsakar djuret smärta (till exempel gummikulor) och pyroteknik med höga smällar och skarpa ljus som briserar nära djuret. Viltskadecenter har sammanställt en tabell innefattande skrämselåtgärder riktade mot varg där det framgick att sannolikheten att skrämselåtgärderna skulle resultera i en bestående beteendeförändring är relativt liten. Förklaringen ligger i hur väl det går att koppla den obehagliga skrämselåtgärden till det beteende som man vill korrigera hos vargen. Liknande scenario går att hitta i träning av hund i de fall där bestraffning används för att förändra hundars beteende. Det krävs ofta fler än ett bestraffningstillfälle och ju svårare det är att rent praktiskt få till tajming och precision, desto längre tid krävs för att hunden ska förstå kopplingen mellan beteende och bestraffning. När det kommer till vargar så är det dessutom omöjligt att styra miljön där beteendet sker vilket innebär att varje gång en varg närmar sig en människa eller ett bostadshus och den inte blir bestraffad eller hittar något ätbart avfall späds effekten av bestraffningen ut och det önskade beteendet förstärks.

Vargen som rör sig i det aktuella området har inget tydligt rörelsemönster och skrämselåtgärder är därför svåra att få till. Chansen att åtgärden ska resultera i en bestående beteendeförändring bedömer länsstyrelsen som liten då vargen rör sig mellan olika byar och det kommer bli svårt att ge vargen den koppling som krävs mellan skrämselåtgärden och en eventuell förändring av beteendet.

Gynnsam bevarandestatus

Enligt Naturvårdsverkets delegeringsbeslut (NV-00303-20) finns det för närvarande inte risk för att skyddsjakter, nationellt, ska påverka gynnsam bevarandestatus för vargen. "53 vargar fälldes efter beslut om skyddsjakt under perioden 2017 till och med 2019. I genomsnitt fälldes 18 vargar per år under perioden vilket motsvarar ca 6 % (18/300) av populationen. Populationens beräknade årliga tillväxttakten i Sverige är 10 %1. Förutsatt att andelen vargar som fälls efter beslut om skyddsjakt hålls på samma nivå under den tid som detta beslut gäller, bedömer Naturvårdsverket att trenden för populationsutvecklingen kommer att vara stabil eller ökande och att upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus inte försvåras".

Samtliga inrapporterade händelser är inom ett geografiskt avgränsat område under en begränsad tidsperiod. Länsstyrelsens bedömning med den information

som finns om vargens rörelsemönster, är att det rör sig om en och samma varg. DNA från spillning har skickats in för analys, men svaren på dessa har ännu inte inkommit. Sannolikheten är dock stor att det rör sig om en ungvarg, härstammande från det närliggande Tansenreviret.

Nära vargar

Länsstyrelsen utgår från Viltskadecenters vägledning gällande vargar nära hus och/eller människor. I vägledningen beskrivs en problemvarg som en individ som förändrat sitt beteende på ett sådant sätt att den kan förväntas uppvisa ett oönskat beteende nära hus eller människor i större utsträckning än en annan genomsnittlig varg skulle göra. Skydds jakt ska övervägas om en eller flera vargar vid upprepade tillfällen och under en längre tid rapporterats vistas inom 30m från en eller flera människor i dagsljus eller mörker. Länsstyrelsen bedömer att den dokumentation som finns uppfyller de kriterier som föreslagits av Viltskadecenter. Ansökan beviljas därmed.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Bestämmelserna i den svenska lagstiftningen har grund i art- och habitatdirektivet 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter. Beslutande myndigheter ska tolka den svenska lagstiftningen i linje med detta direktiv. En grundförutsättning för beviljande av skydds jakt är att kraven i 23 a § jaktförordningen är uppfyllda. Enligt dessa krävs att det inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt och att skydds jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Naturvårdsverket beslutade den 21 april 2020 med stöd av 24 a § jaktförordningen att delegera rätt att besluta om skydds jakt på varg till länsstyrelsen (NV-00303-20). Enligt 23 b § jaktförordningen kan länsstyrelsen därmed på ansökan av den som riskerar att drabbas av skada av varg besluta om skydds jakt.

Information

Vargar rör sig ofta där det finns bytesdjur som till exempel rådjur och de kan också intressera sig för hundar, exempelvis löpande tikar. Enligt viltskadecenter är den bästa lösningen för att undvika incidenter med tamdjur såsom får och getter att använda sig av rovdjursavvisande stängsel. Eventuella sopor, slaktavfall, dött vilt eller liknande kan även det ha en lockande effekt, varför det bör plockas bort för att inte locka till sig rovdjur. Döda tamdjur måste tas om hand. På viltskadecenters hemsida (<https://www.slu.se/viltskadecenter>) finns information om förebyggande åtgärder. Länsstyrelsen kan kontaktas för

rådgivning angående stängsling, andra förebyggande åtgärder eller information om rovdjur.

Länsstyrelsen önskar parallellt med skyddsjakten få fortsatta rapporter om varg i området. För att länsstyrelsen ska kunna följa upp iakttagelsen och kvalitetssäkra den genom spårning eller andra liknande insatser är det viktigt att eventuella rapporter kommer in till länsstyrelsen så snabbt som möjligt. Rovdjursobservationer går även att rapportera i Skandobs. Resultaten som samlas in där är tillgängliga för alla som använder tjänsten. Mer information finns på www.skandobs.se Händelser som sker på kvällar och helger kan rapporteras på jourtelefon 010-225 05 00.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av chef för enheten för vilt [REDACTED] med rovdjurshandläggare [REDACTED] som föredragande. I den slutliga handläggningen har också jurist [REDACTED] medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

Naturvårdsverket

Polisen i region Bergslagen

Viltförvaltningsdelegationen i Dalarnas län

SVA

Länsstyrelserna i mellersta rovdjursförvalningsområdet

Viltskadecenter

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Jaktledarens ansvar
3. Jaktområde

Bilaga 1

Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Dalarnas län antingen via e-post; dalarna@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Dalarnas län, 791 84 Falun.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- person- eller organisationsnummer,
- telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det),
- e-postadress, och
- annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, dalarna@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 00 00. Ange diarienummer 18776-2020.

Bilaga 2

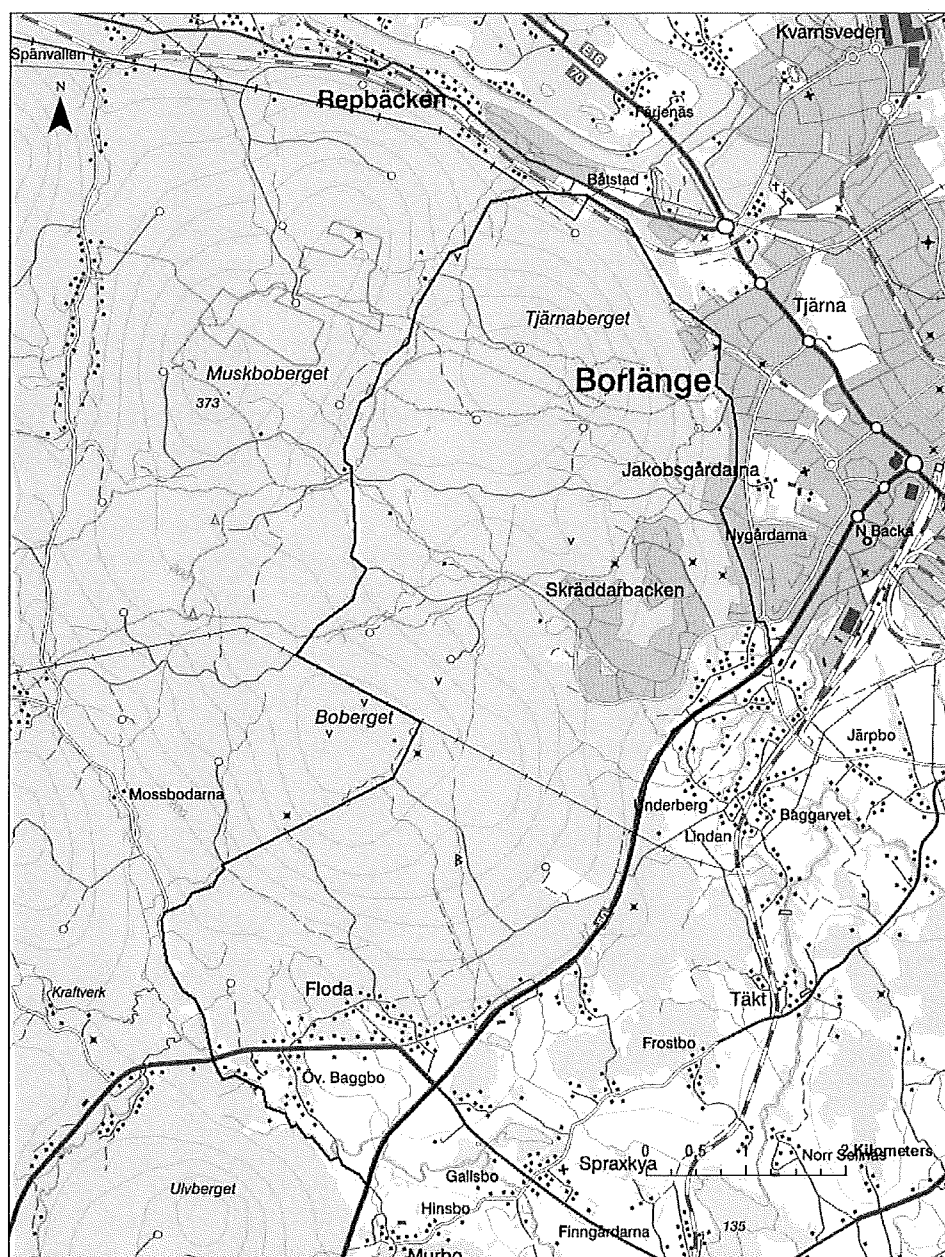
Jaktledarens ansvar

Vilket ansvar jaktledaren har vid jakt efter olika viltarter tydliggörs i olika av Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:7, NFS 2011:7). Med hänvisning till denna reglering tydliggör Länsstyrelsen här ansvaret som jaktledaren har vid skydds jakt efter varg.

1. Jaktledaren ska hålla sig välinformerad om samtliga villkor som gäller för denna skydds jakt.
2. Jaktledaren svarar för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten följs.
3. Jaktledaren ska före första jakttillfället anmäla till Länsstyrelsen i Dalarnas län om delaktighet i skydds jakten.
4. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle hålla sig informerad om hur många djur som återstår enligt skydds jaktsbeslutet.
5. En särskilt tränad eftersökshund ska kunna finnas på plats inom högst två timmar från påskjutning (17 § andra stycket jaktförordningen).
6. Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jaktdeltagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar och gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande. Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens.
7. Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om att han/hon bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han/hon bör ha förvärvat sig om att vapnet är inskjutet och att han/hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter varg.
8. Jaktledaren bör informera varje jaktdeltagare om vikten av att viltet inte utsätts för onödigt lidande.
9. Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld varg till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast en timme efter att djuret fällts.
10. Jaktledaren ska omedelbart avlysa jakten när den sista tillåtna vargen fällts eller påskjutits

Bilaga 3

Jaktområde

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.